

DANAS U VEČERNJEM

NARODNA ZIMSKA KUHARICA

Večernji list

PONEDJELJAK, 10. STUDENOGA 2014.

Zagreb

vecernji.hr || GODINA 55. || br. 18.256
7 kuna || D 1.90€, A 1.90€, CHF 3, NL 1.90€,
B 1.90€, F 1.90€, L 1.90€, SLO 1€, BIH 1.5 KM

55
GODINA
S VAMA

NA
DAR!

Dozajte kako
pripremiti: sinjske
arambašice, varivo
od kelja na zimski
s pacentom, divlje
zelje s krumpirom,
kelj s mljevancem,
sarmu na starinski...

Str. 8.

Novi feljton

Ivan Aralica:
Lustracija
počinje na sudu
u Njemačkoj

Str. 46.

Žali što nije postigao i šesti

Kramarićev
novi pothvat: u
63 minute zabio
pet golova!

PROF. DR. SC. LJILJANA KALITERNA LIPOVČAN, INSTITUT IVE PILARA:

Nije točno da su Hrvati lijeni i neradnici

Zadovoljan
čovjek bolje
radi, a korist
imaju i tvrtka
i država

Oslanjujući se na rezultate najnovijeg istraživanja Europske zaklade o kvaliteti življenja, znanstvenica Ljiljana Kalitera Lipovčan, dobitnica državne nagrade za znanost, ruši uvriježene stavove o radnim navikama hrvatskih građana. Evo što kaže: "Mi puno radimo, imamo dulje radno vrijeme nego većina europskih zemalja, radi-

mo više i prekovremeno. U spajanju praznika ne vidim ništa loše. Razvijene zemlje idu na četverodnevni radni tjedan da bi radnici bili zadovoljniji i više se družili s obitelji i prijateljima, što ima i pozitivne ekonomske posljedice. Skloni smo reći da liječnici na dežurstvu spavaju, pa zašto ne bi spavalii ako nema pacijenata?"

ŽELJKO LOVRINČEVIĆ: ILI ŠTEDNJA ILI BANKROT

Ministar Lalovac u Vladi je ostao osamljen u bitki za štednju, a premijer Milanović vjeruje u politiku potrošnje. Do 2024. državi će na naplatu godišnje stizati od 18 do 37 milijardi kuna duga

Str. 3.

još 4 dana...

KONZUM

→ Prof. dr. sc. Ljiljana Kalitera Lipovčan, pomoćnica ravnatelja Instituta

Dijana Jurasić
dijana.jurasic@vecernji.net

Prof. dr. sc. Ljiljana Kalitera Lipovčan pomoćnica je ravnatelja Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar. Profesoricu je psihologije rada, a kao znanstvenica bavi se i psihologijom sreće i kvalitetom života. Zahvalan je sugovornik u nezahvalna vremena. Dobitnica je i Državne nagrade za znanost.

Jesu li Hrvati neradnici kako ih se nerijetko prikazuju, previše skloni bolovanjima i spajanju praznika?

– Teško bih se s tim složila. Prema istraživanju Europske zaklade o kvaliteti življjenja, a rezultate istraživanja uskoro ćemo prezentirati, mi tako puno radimo, imamo dulje radno vrijeme nego većina europskih zemalja i radimo više i prekovremeno. A to što radimo prekovremeno i što nam se to ne plaća, to je poseban fenomen, nemoguć u nekoj uljedenoj zemlji, u kojoj to nije normalno. Kažemo i da netko malo radi u državnom sektoru, ali čim taj isti radnik ode kod privatnika radi normalno. Nije problem u radniku, nego u upravi i onima koji vode tvrtku.

Hoćete reći, radnik se samo prilagodi onome što se očekuje od njega?

– Apsolutno. Nikome nije u interesu raditi više ako se to od njega ne traži. U spajanju praznika ne vidim ništa loše. Razvijene zemlje idu na četverodnevni radni tjedan da bi radnici bili zadovoljni i više se družili s obitelji i prijateljima, što ima i pozitivne ekonomske posljedice. Što je loše u tome da radnik uzme pet dana odmora, spajanjem praznika dobije ih sedam i ode na putovanje kojeg će se dugo sjećati? Ni-smo mi neučinkoviti jer spajamo praznike, nego zato što u radno vrijeme ne radimo učinkovito, ali ne zato što smo lijeni, nego zato što naš šef ne zna rasporediti posao. Zašto u Njemačkoj naši radnici nemaju problema? Neko vrijeme bavila sam se smjenskim i noćnim radom, koji je, zna se, štetan. Skloni smo reći da liječnici na dežurstvu spavaju. Zašto ne bi spavali ako nema pacijentata? Što bi trebali, hodati po hodnicima da pokažu da rade, umjesto da se odmore ako mogu? Ako smo skloni bolovanjima, to je zato što nam sustav to omogućava odnosno jer nam je omogućavao, sada su strože kontrole.

Što najviše utječe na (ne) zadovoljstvo radnika?

– Radnici su zadovoljni ako imaju posao koji ima smisla i ako su pravedno nagrađeni za rad. Ako radite bolje, trebali biste dobiti i više novca, a ne isto, radili vi ili ne radili. Užasno mi smetaju povici na visoke plaće, primjerice kad se ljudi bune zbog visokih liječničkih plaća, umjesto zato što oni imaju niske. Ni je problem što netko ima visoku plaću, nego što većina nema dovoljno jer kad bi ljudi imali normalne plaće, od

ŠTO KAŽE

O "neradnicima", plaćama, sreći i zadovoljstvu građana

A to što nam se prekovremeni rad ne plaća, fenomen je nemoguć u uljedenoj zemlji

Smeta mi što se ljudi bune zbog visokih plaća liječnika, umjesto da se bune što oni imaju niske

Unatoč krizi mi smo zadovoljan narod, ali zato što imamo skladne obiteljske i socijalne odnose

Hrvati nisu lijeni, rade više nego u većini zemalja EU

TRENDÖVI Razvijene zemlje uvode četverodnevni radni tjedan da bi radnici bili zadovoljniji i više se družili s obitelji

kojih mogu kupiti auto i oticí na godišnji, ne bi ih bilo bri-ga za one s velikim plaćama. Problem su oni koji imaju nezasluženo visoke plaće.

Unatoč krizi, prema istraživanjima kvalitete života naši građani ispadaju zadovoljan narod. Što ih najviše čini zadovoljnima i što im ni kriza ne može pokvariti?

– Prema našim i svjetskim istraživanjima osjećaju zadovoljstva i sreće najviše pridonose skladni obiteljski i socijalni odnosi. Potom na zadovoljstvo životom utječe zadovoljstvo zdravljem. Mi tu relativno dobro stojimo jer smo po zadovoljstvu s bliskim osobama zadovoljni nego većina europskih

zemalja. Mnogo se družimo i ulažemo u odnose s bliskim ljudima, idemo na kave...

Znači, ispijanja kave imaju svoju svrhu...?

– Apsolutno, ispijanja kave nam čine dobro. Relativno smo zdrava nacija, pokazuju to istraživanja u kojima se ljudi pitalo kakvo im je zdravlje na ljestvici od odličnog do vrlo lošeg. Većina misli da im je zdravlje dobro, što ne znači da je ono objektivno dobro, ali govori da su gradani zadovoljni njime. Najmanje smo, već tradicionalno, zadovoljni materijalnim stanjem. Nismo mi nešto previše sretni jer, ako promatramo 28 zemalja EU, prema zadnjim istraživanjima

ma negdje smo u zadnjoj trećini. To je još dobro ako promatramo u svjetskim razmjerima – Europski su inače najzadovoljniji.

Zašto se u svijetu psiholozi toliko bave istraživanjem sreće dok kod nas nitko osim znanstvenika ne spominje važnost sretnih građana za društvo?

– Uz psihologe u svijetu se i sve više političara bavi istraživanjem sreće građana jer se shvatilo da ju treba redovito pratiti, da se vide trendovi. Sreća je indikator boljštika društva. Ako su građani sretni, političari znaju da dobro rade. To bi pitanje trebalo zanimati našu Vludu jer, ako padamo u tome,

kašto je to trenutno, nije dobro. Kod nas možda misle da su druge stvari važnije, ali jednako je važno da imamo sretne i zadovoljne građane jer bi i društvo bilo

Zadovoljan čovjek bolje radi pa tvrtka bolje posluje i više uplačuje u proračun

Nisu u zemlji problem visoke plaće, već što većina nema normalne...

bolje. Sretniji ljudi su bolji za sebe i za druge. Zadovoljan čovjek bolje radi, a to ima i ekonomske indikacije jer tvrtka onda bolje posluje i više uplačuje u proračun.

Pilarov barometar hrvatskog društva pokazao je da građani u prosjeku nisu hedonisti, novac bi radile uštedjeli, nego ga potrošili na putovanja. Jesmo li mi skroman narod?

– Sumnjam da bi istraživanje, daje neko drugo vrijeme, pokazalo da smo štedljiv narod. Takvi odgovori građana posljedica su krize jer nas svaki dan bombardiraju da će nam smanjiti plaće, mirovine... Važno je štedjeti, ali ljudi treba savjetovati da je bolje da troše na putovanja, nego na materijalne stvari. Istraživanja pokazuju da ljeplja iskustva ostaju zapisana u mozgu, a novi ormari će vam ubrzo biti stari. A moje

Ivo Pilar

U svijetu se sve više političara bavi istraživanjem sreće građana, to bi trebalo zanimati i našu Vladu

odgojiti poslušnu djecu, što Fincima nije uopće bitno, a to se održava i na obrazovnom sustavu. U tradicionalnim sustavima, učitelj je taj koji nešto govori djeci, vlasti vertikalna hijerarhija pa ljudi percipiraju manje slobode, dok Fini potiču djecu da se druže u manjim grupama, jedan drugome pomažu i učitelj nije toliko bitan u odnosu na djecu.

Vjerojatno se tradicionalna društva boje da će bez hijerarhije doći do kaosa?

Točno. Tumači se i da to ima veze s katoličanstvom i protestantizmom jer u Katoličkoj crkvi postoji stroga hijerarhija koja se preslikava na društvo pa se sve postavlja hijerarhijski – od obrazovanja do odgoja kod kuće, dok kod protestanata nema vertikalne hijerarhije jer su oni direktno u doticaju s Bogom pa je percepcija slobode veća.

Pilarov barometar pokazuje da smo pasivni kao građani, neskloni aktivizmu?

– To je i posljedica ekonomiske krize. Teško ćete volontari i zaloziti se za promjene ako i sami preživljavate. Protestiranje traži energiju i angažman, to nije samo "ajmo svi na ulice vikati parole". Netko to mora organizirati. Ali na Zapadu ljudi masovno izlaze na ulicu čim im se dirne u plaće?

– Kriza kod nas nije počela u zadnje dvije-tri godine. Tvrte koje su propale nisu propale odjednom. Radnici su se naviknuli da im plaća nije redovna, da kasni pa da dobivaju zaostatke sa zakašnjnjem od nekoliko mjeseci. Visoka je nezaposlenost, ljudi su mislili da čuvaju radno mjesto, a ono je bez plaće ništa. Teško je shvatiti koji je to mehanizam u glavi da ideš na posao godinu dana, a ne dobiješ plaću. Nije normalno da ljudi rade bez plaće i stalno misle da će ju dobiti sutra pa je šteta izaći na ulicu. U urednom francuskom društvu kad radnicima deset godina plaća sjeda prvi u mjesecu, prvi mjesec u kojem se to ne dogodi, oni su već sljedećeg dana na ulici. Na nas je utjecalo i socijalističko naslijede pa očekujemo da netko drugi mijenja svijet za nas. Prije niste dizali kredit za stan jer ste ga dobili od tvrtke, a sad je nastao krah. U svim transicijskim zemljama u Evropi stari su ljudi nesretniji od srednje generacije, a u razvijenima je najmanje sretna srednja generacija, kojoj sa starošću sreća raste.

Zato što su ostvarili što su mogli, riješili se idealna i putuju okolo...?

– Točno. U Beču su puni restorani stari ljudi, a kod nas su u restoranima mlađi i u njima nema nikog od 50 godina, a kamoli od 70. Ako kod nas vidite 80-godišnjaka u restoranu, gledate ga kao čudo. Stari ljudi koji nisu stedjeli našli su se u čudu jer su se mirovine smanjile, nemaju novca ni oni, ni djeca.

Ali Nijemci je standard daleko bolji...

– Da, ali mi mislimo da zaslužujemo više i očekujemo da je normalno da se nama nešto da, a ne da se sami moramo izboriti za to.

Zašto su Skandinavci sretniji od ostatka Europe?

Čitala sam nedavno da su Fini sretniji od Francuza, a podjednak im je BDP i podjednako su uređeno društvo. Istraživači sreću Finaca tumače time da je percepcija slobode razlog zašto su oni sretniji dok je u Francuskoj, a tako je i kod nas, obrazovni sustav i odgoj u kući poštavljen hijerarhijski. Za Francuze je najvažnije

Šetnjom se sjetili svih žrtava nacizma

Povorka je šetnjom od Trga žrtava fašizma do Trga bana Jelačića obilježila Međunarodni dan borbe protiv fašizma

Šetnjom od Trga žrtava fašizma do Trga bana Josipa Jelačića u Zagrebu, 100-tinjak anifašističkih aktivista i simpatizera obilježilo je 76. obljetnicu Kristalne noći i Međunarodni dan borbe protiv fašizma i antisemitizma. Šetnju sjećanja organizirale su brojne udruge, među ostalim, Antifašistička liga Hrvatske i inicijativa "Svi mi za Hrvatsku svih nas", Koordinacija židovskih općina, Srpsko narodno vijeće, Savez antifašističkih boraca i antifašista Hrvatske i Kuća ljudskih prava. Sudionici šetnje pozvali su na sjećanje i poštovanje dostojarstva žrtava nacističkog i svih kolaboracijskih režima, pa tako i ustaškog. Na Trgu bana Jelačića proglašen je poziv na sjećanje, u kojem je naglašeno kako je Kristalna noć bila kulminacija višegodišnjeg procesa stavljanja izvan zakona i izvan društva Židova u Njemačkoj, oduzvši im na kraju i pravo na život.

VILIM RIBIĆ

'Nitko iz vlasti ne ide na skup ekonomista jer dobro znaju ekonomiju'

Ni ove godine, kao ni prošle tri, na skup hrvatskih ekonomista u Opatiju ne dolazi nitko iz vlasti unatoč pozivima, ukazuju sindikalist Vilim Ribić. – Vjerojatno zato što njezini dužnosnici znaju sve o ekonomiji, što se vidi po rezultatima – ironičan je. Nitko se ne usudi doći zbog animoziteta premijera prema predsjedniku Hrvatskog društva ekonomista Ljubi Jurčiću, tvrdi. – Neoliberali ugnježđeni u socijaldemokraciji nastavljaju s rastakanjem institucija hrvatskog društva – poručuje Ribić.

40% JAČI Immuno FD iz JAPANSKIH MEDICINSKIH GLJIVA NOVO! u svim ljekarnama

KARCINOM • TUMOR • RAK PRIMJENA IMUNOLOŠKE TERAPIJE

Novi način pomoći oboljelima od KARCINOMA

KAKO smanjiti nuspojave kemoterapije: povraćanje, mučnine, umor, gubitak apetita...?

KAKO smanjiti, zaustaviti ili usporiti rast tumora?

KAKO spriječiti ili usporiti širenje metastaza?

KAKO produžiti periode remisije i preživljavanje?

Imunoterapija se koristi u klinikama širom svijeta kao najnovija grana moderne onkologije koja koristi imunološki sustav u borbi protiv raka.

dr.med. Dijana Heder

BESPLATNI SAVJETI: 01/618.7113

SUHA PROBLEMATIČNA KOŽA SKLONA LJUSKANJU I UPALI?

SORILEX

Kod sklonosti psorijazi, dermatitisima i ekcemima

Preporučujemo:

- kod sklonosti psorijazi, dermatitisima i ekcemima
- kod kože sklone upalama
- kod kože sklone ljuskanju, crvenilu i svrbeži

Prvi i 100% prirodnji proizvod u kapsulama koji svojom jedinstvenom formulom doprinosi održavanju normalne kože!

60 kapsula POTRAŽITE U SVIM LJEKARNAMA!
BESPLATNI SAVJETI 01/6187.032

PROBLEMI S PROSTATOM?

UroVITA

- kod čestog, isprekidanog i otežanog mokrenja
- kod čestog noćnog mokrenja
- kod slabog i sporog mlaza mokraće
- kod nemogućnosti zadržavanja mokraće
- kod osjećaja neispravnosti mjeđura

Jedinstvena kombinacija 100% prirodnih i učinkovitih biljnih supstanci

60 kapsula POTRAŽITE U SVIM LJEKARNAMA!
BESPLATNI SAVJETI 01/6187.032

NAPOZNATIJA MAST NA SVIJETU!
JAKOG INTENZITETA I BRZOG UČINKA KOD BOLOVA

TIGROVA MAST

CRVENA TIGROVA MAST

Lagano utrljati u kožu kod svih tegoba: • zglobova • kostiju

- kralježnice • glavobolja • cirkulacije
- djeluje opuštajuće • daje osjećaj ugode • grijje

BIJELA TIGROVA MAST

Nanijeti malu količinu ispod nosa:

- kod problema sa sinusima • kod začepljenog nosa

POTRAŽITE U SVIM LJEKARNAMA!

BESPLATNI SAVJETI 01/6187.032

MUČE VAS BOLNE KOSTI, UKOČENI, BOLNI I UPALJENI ZGLOBOVI?

ZgloboVIT

- kod pojave boli i otečensoti u zglobovima
- kod osteoartritisa i reumatoidnog artritisa
- starijim osobama s degenerativnim promjenama na zglobovima i kostima
- pomaže u obnovi hrskavice i radu zglobova

Jedinstvena formula s hrskavicom morskog psa!

60 kapsula POTRAŽITE U SVIM LJEKARNAMA!

BESPLATNI SAVJETI 01/6187.032

